

GONIEC KRAKOWSKI

Ceny ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm 22 mm szerokości (1 szpalta) po 36 groszy. „marginetowa” — 30 szpalt 3 — za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów) Adres: „Goniec Krakowski”, Kraków, Wielopole 1, tel. 22081

Rok VI.

Nr. 276.

Kraków, piątek 24 listopada 1944

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeczy z dopłatą portu 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658

Sosnkowski chce uniknąć losu Sikorskiego.

Sztokholm, 23 listopada. Według wiadomości z biura Reutersa podano w Londynie urzędowo do wiadomości, że były głównodowodzący polski Sosnkowski „otrzymał urlop” i udał się do Kanady. Sosnkowski zalicza się do tych polskich osób wojskowych, którzy już oddawna narazili się na niefaszkę Kramla. W kołach dobrze poinformowanych niejednokrotnie już mówiono o tym w czasie ostatnim, że generał Sosnkowski przygotowuje się do przesiedlenia do Ameryki, ponieważ uniknąć pragnąłby losu swego poprzednika na tym urzędzie, generała Sikorskiego, który w sposób dotąd niezupełnie wyjaśniony postradał życie przy „katastrofie samolotowej”.

Niezdgodność polityki pomiędzy Anglią i USA.

W sprawie polskiej Anglia skompromitowała aliantów.

Lizbona, 23 listopada. Z oświadczeń osób zbliżonych do tutejszych ambasad angielskiej i amerykańskiej wynika, że różnice zdań pomiędzy Anglią i Amerykanami wynika, przybrały na ostrość.

W kołach amerykańskich panuje pogląd, że wojnę dałoby się już zakończyć, gdyby w Anglii nie panowała zupełnie fałszywa opinia o sytuacji w Niemczech. W sprawie Polski Anglia naraziła prestiż narodów aliantów „na największą kom-

promitację”, a także w Londynie przyznało obecnie Francuzom znaczenie jakie temu krajowi zupełnie nie przysługują. Następstwem tego jest to, że również niepokoje we Francji wpływają szkodliwie na powagę aliantów. Natomiast w kołach angielskich zarzuca się Amerykanom, że żyją z dala od wojny i nie mają pojęcia o tym, jakie ofiary musi ponieść ludność angielska nawiedzana codziennie przez niemiecką broń dalekonośną i tracącą powoli swoje mienie, jeżeli nie życie.

Zwołanie konsystorza jeszcze przed Bożem Narodzeniem.

Mediolan, 23 listopada. Z Miasta Watykańskiego donoszą, że papież jeszcze przed Bożem Narodzeniem zwoła konsystorz, na którym ma zostać obsadzone stanowisko zmarłego niedawno kardynała sekretarza stanu Maglione.

Agitacja sowiecka w Szwajcarii.

Berno, 23 listopada. Towarzystwo „Szwajcarii — Unia Sowiecka”, które dąży do nawiązania stosunków pomiędzy obydwu krajami i to na wszystkich płaszczyznach, rozwija — jak podaje „Schweizer Mittelpresse” — ożywioną propagandę. Towarzystwo wyszukuje obecnie koniunkturę do werbowania nowych członków i wydawania zbioru artykułów o Unii Sowieckiej w zastępstwie nie dopuszczonego dotychczas do druku przez Radę Związkową biuletynu informacyjnego.

Granice San Salvadoru i Guatemali zamknięte.

Lizbona, 23 listopada. Jak podaje agencja Reutersa, rząd San Salvadoru zapowiedział ogłoszenie prawa wojennego na terenach nadgranicznych z Guatemalą.

Granice zamknięte. Poza tem rząd Salvadoru ogłosił na obszarze pięciu prowincyj stan oblężenia na przeciąg 30 dni. Stwierdzono, że napaści rewolucjonistów niepokoją rolnictwo i przemysł. Tysiące rewolucjonistów mają tylko oczekiwać w Guatemali na sposobność, aby wtargnąć do Salvadoru. Garnizony wzmocniono.

Wstrzymanie dostaw ropy dla Argentyny.

Lizbona, 23 listopada. Jak donosi agencja Reutersa, z Buenos Aires, zagraniczne towarzystwa naftowe, według oświadczenia miarodajnych kół rządowych, postanowiły zaprzestać sprzedawania Argentynie ropy naftowej.

Straty szwedzkiej marynarki handlowej.

Sztokholm, 23 listopada. Od początku wojny szwedzka flota handlowa straciła dotychczas 280 statków o łącznej pojemności 1.011.057 brt.

Przekształcenie gabinetu brytyjskiego.

Sztokholm, 23 listopada. W Londynie podano we wtorek do wiadomości, że nastąpiło przegrupowanie w rządzie.

Ministrem rezydującym na środkowym wschodzie został Sir Edward Grigg.

Ministrem rezydującym w Afryce zachodniej mianowano kapitana Haralda Balfoura.

Ministrem robót publicznych Duncana Sandysa.

Podsekretarzem parlamentarnym lotnictwa został komandor R. A. Barabner.

Sekretarzem parlamentarnym ministerstwa aprowizacji John Wilmond.

Jak podaje brytyjska służba informacyjna, zawiadomiono następnie, w związku z opublikowaniem zmiany w gabinecie, że ministerstwo dla ważnej gospodarczej ma być wkrótce rozwiązane.

O nowomianowanych osobistościach podaje brytyjska służba informacyjna następujące dane:

Grigg, następca zamordowanego lorda Moynego, był poprzednio gubernatorem Kenii i zajmował w ojeździe różne stanowiska ministerjalne.

Sandys, zięć Churchilla, będzie odpowiedzialnym jako minister robót publicznych za usunięcie braku mieszkań i odbudowanie domów, uszkodzonych bombami. Stanowisko jego uprawnia do zajmowania miejsca w gabinecie, którego będzie najmłodszym członkiem. Jest on następcą lorda Portal'a. Sandys był od roku 1943 sekretarzem parlamentarnym ministerstwa aprowizacji, stał się jednak znanym przede wszystkim jako przewodniczący „Komitetu dla zwalczania latających bomb”.

Balfour jest następcą lorda Swinton'a, który powrócił do Londynu, aby objąć stanowisko ministra dla lotnictwa cywilnego. Balfour był podsekretarzem stanu ministerstwa lotnictwa od roku 1936.

Barabner, zaliczający się w skład lotnictwa bojowego marynarki, zajmował od lipca stanowisko w urzędach ministerjalnych.

Wilmond jest członkiem partii pracy w parlamencie.

Lord Portal, który zajmował od roku 1942 stanowisko min. robót publicznych, oświadczył, że zgadza się ustąpić zgodnie z propozycją Churchilla, na korzyść Sandysa, aby ministerstwo robót publicznych mogło być kierowane przez członka Izby Gmin.

Opozycja „Labour Party” przeciw Cripps'owi.

Sztokholm, 23 listopada. Ponowne wstąpienie nie należącego dotychczas do żadnego stronnictwa Staffarda Crippsa do „Labour Party” oraz jego wystąpienie jako kandydata partii przy najbliższych wyborach do parlamentu są połączone z widocznymi trudnościami, jak donosi dziennik „Morgen Tidningen” z Londynu.

W zarządzie partii przewodniczący Attlee występował za Crippsem. Natomiast robotnicy w okręgu wyborczym Staffarda Crippsa, Bristol-Wschód nie życzą sobie żadnego układu pomiędzy Crippsem a zarządem partii. Bristol życzy sobie własnego godnego zaufania kandydata i dziękuje za Staffarda Crippsa. Zarząd partii stara się jednak doprowadzić do rozwiązania tej sprawy w drodze rokowań z robotnikami w Bristolu-Wschód. Powszechnie przypuszczają, że zarządowi partii powiedzie się jego plan.

Demonstracja robotników w londyńskiej dzielnicy rządowej

Berno, 23 listopada. Agencja „Exchange Telegraph” donosi, że we wtorek 3.000 robotników, zatrudnionych w zakładzie Sperry-Bomber-Visyer urządziło zwarty pochód demonstracyjny poprzez londyńską dzielnicę rządową.

Niesiono różne sztandary i napisy, domagające się ułożenia planu celem uporządkowania przejścia od wojny do pokoju. Na innych zaś wielkich plakatach można było czytać: „Bevin, gdzie podziwiasz swój plan opieki społecznej?”, dalej: „Trwa jeszcze wojna, a już istnieją bezrobocie”. Demonstranci wysłali delegację, która przyjęta została przez sekretarza Churchilla.

De Gaulle przeciw „blokowi państw zachodnich”

Londyn słnie zaskoczony.

Sztokholm, 23 listopada. Agencja Reutersa donosi, że podczas debaty na temat polityki zagranicznej w zebrańcu doradców ministra spraw zagranicznych rządu de Gaulle'a, Georges Bidault, oświadczył m. i. co następuje:

„General de Gaulle oraz ja sam udajemy się do Moskwy. Jest to podróż potrzebna dla przyszłości Francji i dla pokoju światowego. Nie może być mowy o jakiejś Europie bez współpracy Sowieców. Konieczne nam są przymierza na zachodzie i na wschodzie. Francja nigdy wdawać się nie będzie w jakieś granice na wschodzie, albowiem musi ona bronić na wschodzie interesów duchowych i politycznych.

Ostre sformułowanie odmowy Francji wzięcia udziału w „bloku zachodnio-europejskim”, podane do wiadomości przez ministra spraw zagranicznych de Gaulle'a, Bidaulta, wywołało wielkie wrażenie w Londynie.

Podaje o tem wiadomość, opublikowana w „Stockholms Tidningen”. Blok ten nie ma wschodzić w obręb przymierza sowieckiego. W Londynie przyjmuje się, jak píše przytoczony dziennik, że wizyta de Gaulle'a w Moskwie ma służyć temu, aby zabezpieczyć sobie oparcie o Związek Sowiecki i przeszkodzić tamsamem użyciu Francji jako czynnika o słabych wpływach, pozostającego w rękach Anglii i USA.

Dziś de Gaulle wyjedzie do Moskwy.

Genewa, 23 listopada. Według informacji z Paryża, de Gaulle zamierza we czwartek odjechać do Moskwy.

Aresztowanie angielskiego pisarza we Francji.

Sztokholm, 23 listopada. Radio Londyn donosi, że razem z żoną swą aresztowany został znany powieściopisarz, przebywający we Francji, P. G. Woodhouse. Aresztowanie nastąpiło na rozkaz rządu francuskiego. Powody aresztowania Woodhouse'a nie są jasne.

Nowy dziennik bolszewicki w Paryżu.

Berno, 23 listopada. Dziennik „Basler National Zeitung” donosi ze stolicy francuskiej, że pod protektorem sowieckiego ambasadora w Paryżu Bogomolowa ukazał się nowy dziennik rosyjski pt. „Patriot rosyjski”.

Woroszyłow usunięty ze swego stanowiska.

Sztokholm, 23 listopada. Agencja Reutersa donosi z Moskwy, że w miejsce marszałka Woroszyłowa mianowano generała Miko-

łaja Bułganina członkiem wydziału obrony państwowej. Woroszyłow usunięty został z tego stanowiska.

Wspomnienie na czasie.

(tp) Przeprowadzana w ciągu ostatnich tygodni w pospiesznym tempie bolszewizacja życia gospodarczego na obszarach wschodniej Polski, okupowanej przez czerwoną armię, obejmują również wywłaszczenie dóbr. Akcja ta propagowana przez agitację sowiecką pod nazwą „reformy rolnej” budzi wspomnienia melod rozpoczętych już w roku 1917 przez bolszewików na obszarze Związku Sowieckiego, celem kolektywizacji.

Podstępny chwytym nadało się bolszewikom w roku 1917 pozyskać masy chłopstwa rosyjskiego dla sprawy rewolucji. Posługując się skradzionym innej partii hasłem: „cała ziemia dla chłopów”, domagali się oni wywłaszczenia posiadaczy ziemskich i przyrzekli rozdział ich ziemsiakom roli chłopom. Temu manewrowi zawdzięcza rewolucja październikowa swe zwycięstwo.

Już w dzień po objęciu władzy, w dniu 8 listopada 1917 roku na drugim kongresie sowieckim przyjęto dekret, który stwierdzał: „Własność właścicieli ziemskich w roli i ziemi znosi się natychmiast bez żadnego odszkodowania”.

Kraj uznano jako własność ludu i oddano chłopom. W międzyczasie już wszędzie miały miejsce grabieże. Synowie chłopscy, którzy dezercerowali z armii wspólnie z t. zw. „biedotą wiejską” plądrowali dwory i wypędzali albo mordowali właścicieli ziemskich.

Czerwoni władcy uważali rozdział ziem przez chłopów za cierń w oku. Rozbicie wielkiej własności ziemskiej i utworzenie milionów małych gospodarstw sprzeciwiało się zupełnie programowi marksistowskiemu. Leninowi i klicie jego żydów byłoby wygodniej, gdyby natychmiast po rewolucji można było przekształcić dobra ziemskie w wielkie gospodarstwa państwowe z tym celem,

aby całe rolnictwo „uspołecnić” tak, jak to uczyniono z przemysłem. Bolszewicka doktryna dlatego też uważała chłopów przywiązanych do swego zagonu za śmiertelnych wrogów, którzy stali na drodze procesu „socjalizacji”.

Bolszewizm potrzebował chłopów jedynie po to, aby zdobyć władzę. Potrzebował ich tak długo, dopóki nie ujął tej władzy silnie w swe ręce. Rozpoczęła się następnie śmiertelna walka pomiędzy bolszewizmem a chłopstwem. Początków jej upatrywać trzeba w momencie, kiedy wysłano na wsie agitatorów, którzy mieli podburzyć „biedotę wiejską” przeciwko „pasibrzuchom” (kulakom). Celem tego było rozbić wieś na dwa nieprzejednane wrogie obozy i rozpaść taką samą wojnę domową, jaka rozegrała się już w miastach. Dekretem z dnia 11 czerwca 1918 roku utworzono wszędzie „wydziały biedaków wiejskich” (kombied), które opanowały władzę lokalną. Jednocześnie nie dano chłopom posiadającym ziemię prawa wyborczego.

Za produkty chłop otrzymywał tylko pozbawiony wartości pieniądź. Towary przemysłowe i artykuły pierwszej potrzeby znikły zupełnie z rynku. Następstwem tego było, że powierchnia uprawna coraz bardziej zmniejszała się i reszcie w roku 1921 spadła do połowy okresu przedwojennego. Aby móc zaopatrzyć głodujące miasta oraz armię walczącą przeciwko „białym” zmuszono chłopów, aby odstawali swe zboże do zorganizowanych w tym celu „oddziałów żywnościowych”. Głód począł dlatego panować na wszach.

Zjawiska głodu można obserwować w dziejach Rosji, jednak suzsa jaka w roku 1921, doprowadziła do tak strasznej klęski, że nawet władza

Wysokie straty aliantów we Włoszech

Na Węgrzech spęły na niczem wszystkie ataki sowieckie.

Berlin, 23 listopada. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z głównymi kwatery Führera w dniu 22 listopada:

Załoga naszego przyczółka mostowego nad Mozą w rejonie na południowy wschód od Helmond utrzymała się również w dniu wczorajszym, mimo licznych ataków angielskich. Bitwa materjalowa pod Akwizgranem straciła nieco na gwałtowności po ciężkich walkach ostatnich dni. Pod Gellenkirchen nasz ogień obronny znowu tak ciężko poraził bataliony amerykańskie, prowadzące atak, że trzon ich utknął w akcji. W rejonie bojowym Eschweller Impet nieprzyjaciela zahamował się w zaciekłych walkach lokalnych. Ogólnie biorąc, nadaroma próba przebiecia się przez nasz front kosztowała go wczoraj, według nadeszłych dotychczas raportów, ponad 40 czołgów.

W Lotaryngii trwają walki obronne. Ich punkty ciężkości spoczywają w mieście Metz, na wschód od Bischwillers i w rejonie na wschód od Saarburg. W zachodnich Włoszech nieprzyjaciela ograniczał swą działalność do podjęcia kilku lokalnych ataków.

W Belforcie, o które to miasto od wczorajszego przedpołudnia toczyły się gwałtowne walki, załoga zniszczyła 21 czołgów przeciwnika. Energiczne przesłannarstwa naszych formacji interwencyjnych przerwały na zachód od Bazylej połączenia zaplecze nieprzyjaciela prowadzącego wypad w kierunku Renu. W rejonie bojowym na południe od Kanalu Ren—Marna aż po granicę Szwajcarii zniszczono ogółem 51 czołgów nieprzyjacielskich.

Ciężki niemiecki ogień dalekonośny kieruje się w dalszym ciągu na Antwerpię,

a ostatnio również na obszar wielkiego Londynu. Ostrzeliwanie Londynu trwa nadal.

Na wybrzeżu adriatyckim pierwszy dzień akcji zaczepnej ósmej armii brytyjskiej przyniósł jej, mimo niezwykle silnego użycia materiału, wysokie straty, a tylko nieznaczne zyski terenowe na jednym, lokalnie ograniczonym odcinku. W rejonie nadgranicznym włosko-francuskim rozbito na obszarze Cuneo bandy nieprzyjacielskie, zdobywając liczną broń i trzon taborów nieprzyjacielskich.

W południowych Węgrzech załamały się wszystkie próby bolszewików zmierzające do rozszerzenia przyczółków mostowych pod Apatin i Batina.

Pomędzy Budapesztem a górami Matra nasze wojska udaremniły bolszewikom użyczenie przy użyciu znacznych sił czołgów i pchoty zamierzonego przełamania. Natomiast sowieckie na miasto Miskolcz rozbito. Formacje węgierskie stoczyły na północny wschód od Tokaju nieprzyjaciela na jego przyczółku mostowym nad Cisa.

W rejonie Ungvaru silno natak bolszewików utknęły po nieznacznych zyskach terenowych.

Na łuku frontowym na południowy wschód od Libawy rozbita się również wczoraj nawała czterech armii sowieckich o bohaterach opór i przeciwdziałania naszych dywizji.

W południowej części półwyspu Svorbe załoga nasza ponownie prowadzi ciężką walkę z przeważającymi siłami nieprzyjacielskimi. Jednostki naszej marynarki wojennej skoncentrowanym ogniem przyniosły odciążenie formacjom armii ląd-

wej. Na wschód od półwyspu wyławiacze min i łodzie patrolowe zastąpiły jeden so- wietcki wyławiacz min, wzniesły pożar na ścigaczu i uszkodziły tak ciężko kanonierkę, że ocalała ona na ławicy.

Anglo-amerykańskie bombowce terrorystyczne przeprowadziły za dnia i w nocy ataki na Niemcy północno-zachodnie, zachodnie, południowo-zachodnie i środkowe. W kilku miastach powstrzyły szkody w dzielnicach mieszkalniowych oraz straty w ludziach. Mimo utrudnionych warunków atmosferycznych siły obrony przeciwlotniczej zastrzeliły 82 samoloty nieprzyjacielskie, w czym 61 czteromotorowych bombowców.

Miejsce startu „V-2“ nie da się atakować samolotami.

Berlin, 23 listopada. Sprawa t. zw. bombardowania miejsc startowych „V 2“ „technika wzbijania szpilek“, o której komuni- kowała agencja Reuters, otrzymała tego rodzaju odpowiedź w Berlinie, że podobna forma bombardowania powietrznego nie może żadną miarą zmniejszyć siły walki dalekonośnej przy pomocy „V 2“.

Tęsamem wskazuje się, że technika startu „V 2“ jest różna z istoty rzeczy od wypuszczania latających bomb „V 1“. Podczas gdy tor lotu „V 1“ jest stosunkowo prosty, to tor lotu „V 2“ nie da się wogóle mierzyć przy pomocy oka. Dlatego też ze strony nieprzyjacielskiej użyto określenia „bomba stratosteryczna“. Jak bardzo rewolucyjnym jest w dziedzinie techniki wojennej pocisk dalekonośny „V 2“, to niemiecki sensacyjny jest mechanizm wyróżnił w swej szybkiej skuteczności. W miarodajnych kołach berlińskich mówi się, że miejsca wyrzutni lub też bazy, czy też punkty, względnie miejsca startowe nie mogą być wogóle dostrzeżone z powietrza.

czas. Albanij zorientacji tylko skrawek ob- ni. Chociaż Stalin nie omówił tego wprost w Moskwie, aby sąsiadom Al- banii dać gwarancję możliwości zgłoszenia swych pretensyj. Powrót b. króla Zogu nie wchodził, zdaniem opinii angielskiej, pod uwagę. Rząd brytyjski w żadnym wypadku nie udzielił wizy wyjazdowej Achmedowi Zogu, który przebywa w Anglii.

Żądania terytorjalne Grecji wobec Bułgarii

Sztokholm, 23 listopada. Członek posel- sta greckiego w Londynie, Aleksander Pal- lis, oświadczył na konferencji prasowej, że Grecja żąda rewizji swych granic północ- nych, aby stworzyć sobie przez tą strefę bezpieczeństwa w stosunku do Bułgarii.

Grecja domaga się przynajmniej objęcia w posiadanie trójkąta górskiego w pół- nocnym Epirusie o powierzchni 9.000 kilo- metrów kwadrat.

Partyzanci greccy stawiają opór przy rozbrajaniu.

Zagrzeb, 23 listopada. Po zarządzeniu przez angielskiego dowódcę wojskowego w Grecji Sconie akcji rozbrajania partyzan- tów greckich, opublikowano obecnie roz- kaz, aby do dnia 10 grudnia oddano wszystką broń palną.

General angielski zabronił policji greckiej przyjmowania broni od rozwiązyanych organizacji partyzanckich, podkreślając, że broń ta musi być dostarczona brytyj- skim władzom wojskowym. Jak podają radiostacja w Kairo, członkowie EAN, poli- tycznej organizacji komunistów w Gre- cji, rozpoczęli stawiać opór podczas roz- brajania, tak, że w różnych wypadkach doszło do starć z policją.

Komuniści zamordowali angielskich oficerów

Genewa, 23 listopada. Chorwacka agencja telegraficzna donosi o pewnym wypadku, w którym komunistyczni partyzanci zlikwi- dowali oficerów angielskich ze sztabu łącz- ności Mac Leana w głównej kwaterze Tita.

Wielu z pośród tych oficerów nie powró- ciło już z akcji, podjętej przez siły party- zanckie w rejonie Babino—Polie, w której biali udział. Jak to obecnie wynika ze zgodnych zeznań naocznych świadków cy- wilnych oraz zbiegłych komunistów, ofice- rowie angielscy narazili się na nienawiść ze strony partyzantów, gdyż obwiniano ich, że oni byli właściwą przyczyną ciężkich strat, jakie korpus ten poniósł w czasach ostatnich.

Londyn niezadowolony z wyniku konferencji w Chicago.

Sztokholm, 23 listopada. Według wiado- mości, pochodzącej z biura Reutersa, dzien- nik „Daily Telegraph“ wyraża swe zdzi- wienie i rozczarowanie z powodu tego, że z zupełnym zawodem spotkały się najważ- niejsze problemy na międzynarodowej konferencji komunikacji lotniczej.

Propozycja kompromisowa, przewidują- ca utworzenie międzynarodowej władzy komunikacji lotniczej bez dokładnego spre- cyzowanych pełnomocnictw „nie odpowia- da ani brytyjskiej ani też amerykańskiej propozycji w najważniejszych swych punktach“. Do załatwienia podczas dal- szych obrad pozostaje problem najważ- niejszy, dotyczący równomiernego podzia- łu lotniczych linii komunikacyjnych na rzecz poszczególnych państw. I ten szcze- gół budzi największe rozczarowanie.

Choroby zakaźne w Bengali.

Sztokholm, 23 listopada. Rzecznik rządu zakomunikował w izbie bengalskiej, jak do- nosi agencja Reutersa z Kalkuty, że w cią- gu pierwszych 6 miesięcy 1944 r. zmarło w Bengali na malarję 245.375 osób wobec 101.154 osób zmarłych w tym samym okre- sie ubiegłego roku. Na osmę zmarło w cią- gu pierwszych 5-ciu miesięcy br. 35.425 o- sób wobec 8.426 w tym samym okresie ubie- głego roku.

Zmarł Joseph Caillaux.

Genewa, 23 listopada. Jak z Paryża donoszą, zmarł w nocy na środę były znany francuski premier Joseph Caillaux, mając 81 lat.

Caillaux był od czerwca 1911 r. do stycznia 1912 premierem i w tym charakterze zawarł zna- ną umowę z Niemcami w sprawie Maroka i Kon- go. W roku 1913 był ministrem skarbu. Pod- czas wojny światowej jego przeciwnicy poli- tyczni rozpoczęli przeciw niemu kampanję oszczer- czą, zarzucając mu zdradę wobec kraju. Owe- czny premier Clemenceau kazał go aresztować. Okazało się, że nie było do tego podstaw, gdyż podczas rozprawy sądowej w roku 1920 został uniewinniony. Przed wojną światową osobistość jego stała się główną na skutek zamachu rewol- ucyjnego-dokonanego przez żonę jego wobec dyrektora paryskiego dziennika „Figaro“. Paul Caillaux widział się do tego aktu zmuszona z powodu niesubstancjonalnych ataków redakcji tego pi- sma wobec jej męża.

Wspomnienie na czasie.

(Dokończenie ze str. 1-szej).

sowieckie zmuszone były podać, iż spowodowa- ła ponad 5 milionów ofiar śmiertelnych.

System sowiecki przeżywał wówczas jeden z najniebezpieczniejszych kryzysów. Władcom nie pozostało nic innego, jak znieść obowiązek dostaw- wy, przywrócić chłopom znowu prawo rozporząd- zania produktami rolnymi i ograniczyć się do pobierania podatków.

Winę za trudności na odcinku wyżywienia przypisywał Stalin z jednej strony „kulakom“, a z drugiej strony „zacołanej gospodarce mało- rolnej“ i zażądał jednocześnie, aby podjęto bez- względną walkę, mającą na celu wytypowanie „ku- laków“, do których zaliczał on teraz już nietylko wielkich posiadaczy, ale praktycznie biorąc tych wszystkich, którzy posiadali własny zagon.

Walka bolszewizmu z chłopstwem wstąpiła w nowe, decydujące stadium. Jeśli w roku 1917 głośno hasło: „cała ziemia dla chłopów“, to w roku 1927 znaleziono nowe rozwiązanie: „cała ziemia dla państwa“. Tak zwane uwolnienie chłopstwa z roku 1917 miało się zakończyć naj- brutalniejszym niewolnictwem. Rozpoczęła się mianowicie kolektywizacja.

Na czele nowej kampanji przeciwko chłopom rozpoczęły w roku 1928 stanęli żydzi Jakowlew- Epstajn, jako komisarz ludowy rolnictwa, Kaga- nowicz jako kierownik wydziału rolnego partji bolszewickiej i Hersze! Jagoda, ówczesny zastę- pca szefa GPU. Rozpoczęli oni prowadzić potężną akcję propagandową obejmującą cały kraj. We wszystkich wsiach odbywały się zgromadzenia, na których komisarze i funkcjonariusze partyjni przyrzekając i zarazem grożąc, wzywiali do „dobrowolnego“ przystępowania do kolektywów. Chłopi wzbierali się wstępować dobrowolnie do kolchozów i poczuli się bronić przed intru- zami, przepędzając ich, albo mordując. Tyko mniejszość, a to nie posiadające nie elementy wiejskie, czerwoni „biedacy wiejscy“ którzy nie mieli do stracenia oświadczyli się za kolcho- zami.

Na skutek tego zastraszono akcję przeciwko „kulakom“. Rozpoczęto się formalne niszczenie „kulaków“. Przepędzono ich z domów, konfisku- jąc jednocześnie bydło, maszyny i inwentarz. — GPU bezlitośnie szalało, tępiło całe wsie, mordo- wało mężczyzn i deportowało rodziny. Wyzuci z ziemi całymi milionami wędrowali do obozów pracy przymusowej. Przewożono ich również do obozów wysiedleńczych na Syberję, aby tam o- statecznie zginęli.

Równoległe z tępieniem chłopstwa posiadają- cego rolę, rozpoczęła się od jesieni 1929 potężna akcja kolektywizacji małych gospodarstw. W wielu okolicach chłopcy w dalszym ciągu stawiali czynny opór, a nastawienie antusowieckie „po wsiach wzmagano się z dnia na dzień. Na wio- snę 1930 roku wybuchły powstania, które musiały być krwawo stłumione przez specjalne ba- taliony GPU.

Teraz nadeszła odpowiednia chwila działania. W dniu 2 marca 1930 roku Stalin opublikował na łamach „Prawdy“ artykuł, w którym z bez- przykłądą bezczelnością mówił o „dobrowolnej akcji“ przy kolektywizacji, pogwałcając jednocze- śnie nawet na występowanie z kolchozów. Arty- kuł ten w milionach egzemplarzy kolportowano po wsiach, aby uspokoić wzburzone chłopstwo. Istotnie nastąpił też na krótko spokój. Ale pod koniec 1940 roku znowu doszło do niezwykle o- strych zarządzeń przymusowych. Z początkiem roku 1931 kolektywizowano już 52,7%, a pod koniec 1933 roku przeszło 70% wszystkich go- spodarstw rolnych.

Następstwa tego nie kazały na siebie długo czekać. W roku 1933 panowała straszna klęska głodowa jaką trudno sobie wprost wyobrazić. Gospodarka ówczesna nie uwzględniała zupełnie gromadzenia zapasów, stan hydru spadł do po- ziomu połowy dawnego okresu. Na Ukrainie zgni- ęło z głodu 5,5 milionów ludzi, a w całej Unji Sowieckiej przeszło 11 milionów. Zgodnie z ofi- cjalnymi statystykami sowieckimi, w roku 1933

Ofensywa japońska w Chinach rozwija się w całej pełni.

Tokio, 23 listopada. Podczas szybkiego posuwania się ku zachodowi, ścigając co- jącego się przeciwnika, szybkie jednostki japońskie przebiły się przez obszar gór- ski na lewo od linii kolejowej Kwelczau—Kwangel. Znajdują się one 70 km na zę- chód od Iczang.

Na skutek upadku miasta wojska chiń- skie straciły łączność z zapleczem. Droga odwrotu przecięta jest dla nich w pobliżu Hualyuan.

USA przyznają się do straty 10 okrętów.

Madryt, 23 listopada. Admiralicja Stan- ów Zjednoczonych podała do wiadomości — jak oznajmia „EFE“ z Waszyngtonu — stratę 10 dalszych jednostek floty USA, na Pacyfiku na skutek działań ze strony nieprzyjaciela.

Amerykane sprowadzają posiłki drogą powietrzną.

Tokio, 23 listopada. Trudność transpor- towania Amerykanów podczas dostarczania

materiału wojskom Inwazyjnym na wy- sple Leyte, skłoniło ich do używania prze- wozu drogą powietrzną.

Podają to ostatnie japońskie sprawo- zdania frontowe. Tak więc ostatnio 30 ma- szyn amerykańskich odbyło lot na trasie długości 1.200 km z wysp Palan do Taolo- ban, przewożąc amunicję oraz inne mate- rjały. Samoloty zabrały ze sobą w drodze powrotnej rannych i chorych żołnierzy. Amerykański wiceminister wojny Robert- son musiał wyjawic, jak wiadomo, w cią- gu ostatnich dni przed amerykańską opi- nią publiczną, że zużycie materiału pod- czas operacji na Leyte było wprost kolo- salne. W pierwszych dniach inwazji wojs- ka Mac Arthura zużyły więcej amunicji aniżeli w ciągu 1 1/2 roku na Nowej Gwinei.

Z drugiej zaś strony Japończycy kieru- ją ataki umyślnie i to w pierwszym rzę- dzie przeciwko aljanckim transportowcom. Sami tylko piloci korpusu lotniczego „Kankaze“ wybierali sobie za cel z pośród silnie chronionych konwojów bynajmniej nie okręty linjowe i krążowniki, ale rzu- cali się w pierwszym rzędzie na wielkie transportowce.

Przesilenie rządowe w Iranie jeszcze nie zakończone.

Sztokholm, 23 listopada. Powierzenie Morteza Bayattowi misji tworzenia rządu w Iranie nie zakończyło bynajmniej prze- silenia rządowego, jak donosi agencja Reutersa z Teheranu.

Należy odczekać czy Bayattowi uda się utworzenie nowego gabinetu. Zastępca so- wieckiego komisarza spraw zagranicznych Kaftaradze, który zażądał w Teheranie ustąpienia rządu Saeda, przebywa wciąż jeszcze w Teheranie, a w kołach brytyj- skich przypuszczają, że Sowiety zamierza- ją loszecz raz wysunąć sprawę koncesyj naftowych.

Władze wojskowe Iranu — jak donosi a- gencja „TASS“ z Teheranu — zniosły za- kaz 5-ciu różnych irańskich dzienników o- pozycyjnych, mianowicie „Raghar“, „Fer- man“, „Sipar“, „Nedżate-Iran“ i „Dema- vend“. Dziennik „Demovend“ w swoim pierwszym numerze po ukazaniu się, jak donosi dalej depesza „TASS“ apeluje do

nowego rządu irańskiego, aby nawiązał prawdziwe przyjacielskie stosunki ze Związkiem Sowieckim.

Znowu wybuchł powstanie Kurdów.

Sztokholm, 23 listopada. Według donie- szenia z Teheranu, w zachodnio-irańskim obszarze granicznym, okupowanym przez bolszewików, wśród żyjącej tam ludności kurdyjskiej wybuchły ponownie niepokoje.

Wobec ścisłej kontroli, jaką sowieckie władze wojskowe wykonują na całym od- ministrowanym przez siebie obszarze pół- nocnego Iranu, jak oświadcza w tutej- szych kołach politycznych, uasawa się po- dożnienie, że nowe powstanie Kurdów na- stąpiło za aprobatą Sowietów, które zamie- rzają w ten sposób zaostriżyć kryzys rzą- dowy w Teheranie.

Grecja i Tito żądają części Albanii.

Berno, 23 listopada. W związku z poby- tem Szubaszicza w Moskwie, „Exchange Te- legraph“ donosi, że Albania jest przedmio-

tem poważnych roszczeń terytorjalnych ze strony Tito i Grecji.

Gdyby roszczenia te spełniły się, to wów-

zmarło w Sowietach 14,71 milionów ludzi, a przeciętna śmiertelność w okresie normalnym wynosiła tam od 3—3 1/3 miliona.

Kolektywizacja postępowała jednak naprzód. W roku 1933 rozesłano po wsiach „oddziały poli- tyczne“, składające się z wyszkolonych, fana- tycznych funkcjonariuszy partyjnych, którzy

rozpoczęły bezwzględna akcję terrorystyczną. — Pewnego dnia oddziały te złamały ostatecznie opór zrozpaczonego i wycieńczonego chłopstwa. W roku 1938 kolektywizacja objęła 93,5% wszyst- kich gospodarstw rolnych, a 99,3% ogólnych terenów uprawy należało do kolchozów i sow- chozów.

W ciągu 10 lat polityka przemocy przekształ- ciła 25 milionów gospodarstw chłopskich w 212 tys. zakładów kolektywnych. Zwycięstwo z roku 1919 chłop rosyjski musiał opłacić w 20 lat póź- niej swym zniszczeniem. Nierówna walka z zema- stą bolszewizmu zakończyła się.

KRONIKA

Warszawskim szlakiem...

LISTOPAD
23
Czwartek

Dziś: Klemensa
Jutro: Jana od Krzyża

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.00 do 6.45

Ofiary dla uchodźców z Warszawy.

Na rzecz uchodźców z Warszawy złożył ostatnio: Wykonawcy wieczoru humorystycznego w Mogile kwotę 2000 zł (dwa tysiące złotych).
Muzycy z koncertu w restauracji hotelu Müllera kwotę 800 zł (osiemset dziewięćdziesiąt osiem złotych).
Wszystkie ofiary, składane przez firmy i osoby prywatne Reakcja Gońca Krakowskiego przyjmuje codziennie w godz. od 8—12 i od 15—16-j.

Muzyka oratoryjno-religijna w kościele Marjackim.

W sobotę, 25 bm. w kościele Marjackim w Krakowie odbędzie się nabożeństwo wieczorne, połączone z muzyką oratoryjno-religijną. Początek koncertu religijnego o godzinie 3.30. Zamast biletów wstępu zbierać się będzie dobrowolnie ofiary na rzecz uchodźców z Warszawy.

Należy wspomnieć, iż wykonane zostaną: fantazja B. A. C. H. Franciszka Liszta, „Ojciec nasz” w siedmiu częściach K. Garbusińskiego, Preludjum i Fuga B-mol J. S. Bacha, „Ave Maria” w 8-miu częściach K. Garbusińskiego i Preludjum i Fuga B-dur Bacha. Na organach grać będzie prof. Paweł Mastella, jako soliści śpiewać będą Sękarówna, Demar i Czesław Kozak.

Zaginął.

Dnia 6 bm. wyszedł z domu przy ul. Zagrody Nr. 22 Edward Zabicki, ur. 15. V. 1927 r. i dotychczas nie powrócił.

Rysopis: wzrost średni, szczupły, szatyn, twarz pociągła, oczy ciemne, ubrany w czarną marynarkę, brązowe spodnie, buty z cholewami czarne, czapkę narciarską, grusnątą, bez płaszczka.

Konkretne wiadomości o zaginionym kierować pod wskazany adres lub do Komisariatu Policji.

Wśród ludzi pozbawionych ognisk domowych.

Miarowo stukają koła pociągu. W dali zarysowują się kontury domów. To Kraków. Miasto, do którego zdążyli i jeszcze zdążają dziesiątki tysięcy uchodźców Warszawy. Ludziom miasta trudno jest osiąść na pierwszej lepszej wsi i zrezygnować z życia, do którego przywykli od urodzenia.

Nie ma nic więcej przysłanego nad pierwszą noc w obcym mieście, zwłaszcza jeśli nie ma się krewnych lub znajomych.

Gdzie zamieszkać?

Jednym z ognisk skupiających na nocleg Warszavian stało się schronisko Polskiego Komitetu Opiekunczego przy ul. Lubicz 9. Do niedawna można tam było iść prosto z dworca i otrzymać nocleg. Było to tak do 11 listopada, a przeciętna frekwencja wynosiła 1500—2000 osób na noc, w pomieszczeniach obliczonych normalnie na 600 osób.

Teraz jest inaczej. Chcący zanocować w schronisku muszą uzyskać skierowanie z głównej „kwatery” RGO (Mały Rynek 8), potem trzeba udać się do odwzani, a dopiero wtedy można pójść do schroniska. Osoby przyjeżdżające późną nocą mogą zanocować w baraku tuż przy schronisku, a nazajutrz po wypełnieniu wyżej opisanych formalności, lokowani są we właściwym schronisku.

Zasadniczo czas zatrzymania się w schronisku możliwy jest na okres trzech tygodni, to jest okres dopuszczalny na pobyt dla osób nie uży-

skujących prawa stałego zamieszkania. Oplata za dobę wraz z trzema posiłkami wynosi 5 zł.

W powietrzu unosi się woń substancji odkażających. Na pierwszym piętrze, między innymi, mieści się sala dla niedołączonych i chorych. Oczywiście zakaznie chorzy kierowani są do szpitali. W miejscowym ambulatorjum udziela się do-raznej pomocy.

Na sienniku na podłodze siedzi kobieta w futerku. Dopiero co przyjechała do Krakowa. Warszawianka. Widzę jej niepewny wzrok, którym obrzuca odrapane ściany.

— Jak się pani tu czuje? — pytam.

— Jak pan może się pytać?! — odpowiada z wyrzutem. Trudno tu się czuć dobrze, ale przecież setki osób dziękują Bogu nawet za taki dach nad głową.

Przechodząc obok ogólnej ubikacji, zauważamy z przykrością, że wielu z korzystających z noclegów schroniska we własnym interesie nie przestrzega zasad właściwych kulturalnym ludziom. Przecież w schronisku znajduje przytułek (obecnie) około 600—700 osób. Wszędzie widnieją napisy, zalecające czystość i wietrzenie sal. Do utrzymania jednak porządku konieczne jest zrozumienie i współpraca wszystkich mieszkańców schroniska.

Są sale oddzielne dla samotnych mężczyzn, dla kobiet i dla rodzin. Na siennikach czolegają się matki z dziećmi. Litość bierze patrząc, w jakich warunkach znajdują się dzieci — przyszłość naszego narodu.

Jak zaradzić dużym brakom?

Nie można jednak od razu zwalczyć wszystkich trudności. Sprawa rozbija się o... pieniądze. Społeczeństwo krakowskie daje dużo, ale to wszystko nie starcza. Za wiele ludzi i braków.

Przeciętne dzienne wyżywienie mieszkańca schroniska kosztuje 8 zł. Obejmuje ono trzy posiłki: kawa i chleb oraz dwa razy dziennie zupa. Tymczasem za pobyt za dobę wraz z temi

trzema posiłkami pobiera się pięć złotych, przy- czym, jak poinformował kierownik, 85 proc. mieszkańców nie mają co płacić, otrzymuje 100 proc. bonifikatę. Jesteśmy świadkami roz-mowy.

— Wczoraj zapłaciłem 20 zł. za cztery osoby, panie kierowniku. Dzisiaj nie mam ani grosza. Może jutro coś uda mi się zdobyć, ale dzisiaj nie mam. Czy pan kierownik...?

Schronisko, poza skromnymi przydatkami n-rzędowymi, utrzymywane jest z dotacji prywatnych. Jakis majątek dostarcza codziennie 20 litrów odciganego mleka, piękny czyn, godny naśladowania, gdyż temi 20 litrami mleka obdżiała się około 40 dzieci w wieku do dwóch lat. Dzieci od dwóch lat otrzymują inne wyżywienie.

Brak chleba...

Krakowianie! Zbyszają wam „numerki” chlebo-we? Wycinajcie i składajcie w RGO, Mały Rynek 8 (partor), bądź też bezpośrednio na Lubicz 9. Dziecie się chlebem, za który będą wdzięczni ci, co go pragną. Tak samo brak sto-my do sienników. Mieszkańcy schroniska proszą o słomę i jesteśmy pewni, że apel ten nie pozostanie bez echa. Wszystkie dary, nawet najdrobniejsze, pomogą ludziom pozbawionym własnych ognisk domowych przetrwać wojnę. A pomóc im przetrwać jest obowiązkiem wszystkich!

Należy pochwalić krakowską młodzież, która po ukończeniu własnych zajęć przychodzi pomagać w pracach schroniska.

Obsługa schroniska.

Składa się z samych Warszavian. W skład jej wchodzi 20 osób personelu fizycznego i 14 biurowego. Jest nawet stały dezynfektor-Warszaw-

Ograniczenie zapasów żelaza i materiałów wyprodukowanych ze stali.

Ostatnio opublikowano zarządzenie Urzędu Gospodarowania Żelazem i Stalą w Gen. Gub. o ograniczeniu w magazynie żelaza i materiałów ze stali.

Wszystkie zakłady przemysłowe przetwarzające żelazo mają ustalić zapas żelaza i materiałów ze stali do takiej ilości, która by pokryła zapotrzebowanie zakładu na przeciąg dwóch miesięcy. Przy sporządzaniu wzmiankowanego zestawienia zapasów należy kierować się Spisem Materiałów, załączonym do Zarządzenia Nr. 10 Urzędu Gospodarowania Żelazem i Stalą w Generalnem Gubernatorstwie z dnia 24. VIII 1942 (Dz. R. GG. str. 524—526). Przy robieniu zestawienia należy wyłączyć wyroby odlewnicze.

Jako stan składu należy przyjąć: a) materiał, który jest własnością zakładu, bez względu na to, czy materiał ten znajduje się w własnym czy cudzym składzie (np. na składzie spedytora), oraz b) znajdujący

się w posiadaniu zakładu materiał, który jest własnością osób trzecich.

Zakłady przemysłowe przetwarzające i zużywające żelazo są obowiązane złożyć sprawozdanie do dnia 30 listopada 1944 roku o ilości żelaza i materiałów ze stali, przekraczającej wspomniany wyżej dwumiesięczny zapas. Od powyższego zarządzenia Urząd Gospodarowania Żelazem i Stalą w Generalnem Gubernatorstwie może dopuścić wyjątki. Wszelkie działania przeciw omawianemu zarządzeniu będą karane w myśl rozporządzenia w sprawie gospodarowania towarami w Generalnem Gubernatorstwie z dnia 2 marca 1944 roku.

Sprawozdanie dotyczące zapasów żelaza i materiałów ze stali należy przelać do Wydziału Gospodarki przy odnośnym gubernatorze okręgu. Przepisy omawianego zarządzenia weszły w życie z dniem ogłoszenia.

D. ZETYŃSKI.

WAGARY

(Nowela).

Dr. Swierad, wracając do domu po całodzienniej pracy, rozmyślał. Nie zwracał uwagi na przechodniów, ani na ruch olbrzymi na szosie. Miał o czym myśleć biedny doktor. Bo Sławkowi przydałyby się nowe buty. Danusia już dawno prosi o sukienkę. Wojtek nabrał potargal niemal na strzępy. A niech to... Skądże wziąć na kupno tych rzeczy? Z mojego zarobku? A tu nadomiar nieszczęścia chora żona! Żeby choć ona wyzdrowiała, lżej by było.

Doktorowi kółkowało się wprost w głowie od myśli. Nie czuł ani zmęczenia, ani głodu. Wola dodawała mu sił i odwagi. Musi to wszystko znieść, musi! Przecież jest mężczyzną, głową rodziny. Jest odpowiedzialny za nich wszystkich. Jest silny, zdrowy. Weźmie coś do roboty od kolegi na wychódz i musi jakoś wypłynąć. Żeby tylko żona...

Tymi myślami zajęty, nie wiedząc kiedy, wszedł do mieszkania. — Schludne i przytulne mieszkanie, wesołe rozmowy dzieci, spędzała zda się troski z jego czoła. Ale w mózgu tkwiały one głęboko. Czują się w podświadomości, by przy nadarzającej się okazji zagłębić ostre swe pazury w rozmyślaniach doktora. Podnosi go na duchu nieco lepsze samopoczucie żony. Po wieczornym posiłku ogólna rozmowa na temat wydarzeń dnia życia rodzinnego. Wreszcie dzieci. Dwoje z nich chodzi do szkoły: Wojtek do VII i Sławek do II klasy szkoły powszechnej. Danusia pracuje w szwalni wojskowej. O nią spokojniejszy jest Swierad, jak również o małego Sławka. Ale Wojtek! Ach, ten chłopak jego kochany, ileż on mu zmartwień przysparza? Mądry chłopiec, dobry, ale...

Nie dokończył swych myśli. Nie tylko zabawy, koledzy, książki... Szkołę traktuje mniej poważnie. O co zapłatać, wszystko w porządku. — Lekcje zawsze odrobione, a jeśli jeszcze nie, to się zrobi za chwilę. To hagatela. Na indagacje ojca, co przetwarzają z polskiego, rachunków, czy przyrody, zawsze ma jakąś odpowiedź. A to nauczyciel od rachunków przy okopach, to znowu pan od polskiego chory itd. Zawsze wysłizgię się jak pstrąg z sieci. Ojca czemuś zagada,

coś mu opowie, to znowu sapyta — tak, że rozmowa przechodzi na temat jemu odpowiadający. Pupilek ojca zwykle odnosi zwycięstwo. Całe szczęście, że umysł lotny i bystry, chłopiec wogóle zdolny, więc — może nie będzie z um w życiu tak źle...

Nie znaczy to jednak, by Wojtek ojca nie kochał, o nie! Tego by nie można o nim powiedzieć. Kocha — i to bardzo, ale po swojemu. W czasie, kiedy ojciec jest w pracy, przynosi węgla z piwnicy, pali w piecach, wynosi popiół, trzepie chodnik z przedpokoju, idzie do sklepu po „przydział” i jak może, pomaga matce. Czasem z młodszym bracińskim się pobija, narobia wrzawy, ale później tak przymilnie umle przeprosić mamusi, że ta przestaje się szybko gniewać. Serce matczyne bowiem jest skorsze do przebaczenia, niż do gniewu. Woli sama niejedno przeboleć i przecierpieć, niż miałoby to dotknąć jej dziecka. Takie jest już serce matczyne... Ale Wojtek jest wrażliwy, odczuwający i wczuwający się w dół matki czy ojca. Nie dziwnie, wierne odbicie swej mamusi. Wszystko obserwuje ten chłopiec 12-letni. Mądremi oczkami często wpija wzrok w zatroskanego ojca, czy cierpiącą matkę. Radby pomóc im, rozpedzi ich oblicza i troski usunąć, ale jak? — Często zadumany sledzi chłopczyzna, rączkami obejmując głowę, wzrok gdzieś daleko slegną, zda się, leci na skrzydłach dziecięcej wyobraźni... O czemuś myśli... Coś mała głowina kombinuje, ale co? ...Na pytanie matki, odpowiada natychmiast uśmiechnięty, nie chcąc jej martwić, nie potęgować cierpienia swymi myślniami. Ale coś wymyślił widocznie. Wstaje, ubiera się i chce wyjść. Matce odpowiada, że idzie do szkoły. Zabiera zeszyty, ołówki, piórniki, „Ster” i wychodzi. A lekcje odrobione?, pyta go matka na wychodnem.

— Tak, mamusiu, wszystko w porządku. — No, to idź, ale uważaj przy przejściu przez ulicę na tramwaj i samochody. O przypadek nie trudno — mówi troskliwie, — a wracaj zaraz ze szkoły. Dobrze, dobrze, pa!

A Wojtek tymczasem mija ulicę; jedną, drugą... Idzie zatroskany — on też ma swe zmartwienia. Jakież?... Idzie do znajomego ojca, prosi o kilka pudełek papierosów, by mógł je sprzedać — i w ten sposób pomaga ojcu.

Towar otrzymuje i idzie sprzedawać. W głębi duszy czuje jakiś niepokój, coś takiego, czego

zrozumieć nie potrafi. Coś w rodzaju obawy... Serce szybciej niż zwykle mu bije, dziwny lek go ogarnia. Nieśmiało przyłącza się do grupki „kolegów” od papierosów, jedną paczuszkę trzymając w ręce. Boi się wolać jak jego towarzysze: „Egipskie, Płaskie, Mewy, Sporty”! Trzyma kurczowo w ziębniętych rączkach swój skarb i przechadza się. Mijają go różni ludzie. Jakis młody pan nagle zatrzymuje się przy nim i pyta:

— Masz chłopce egipskie?

— Tak — odpowiada nieśmiało — ile proszę pana?

— Daj dwa pudełka.

— Proszę — odpowiada Wojtek — i otrzymuje pieniądze.

Za chwilę ktoś kupił znowu pudełko, za jakiś czas znowu dwa i po papierosach. Zdziwiony niezmiernie szybkim sprzedaniem swego towaru idzie do pobliskiej bramy, by przeliczyć pieniądze. Uczucie się, że może w małej części ulżyć ojcu. Uszczęśliwiony biegnie do znajomego, oddaje należytość za papierosy, dziękuje i... ponieważ do domu jeszcze czas wracać, nieśmiało zwraca się do niego z prośbą, czy może mu jeszcze dać w „komis” trochę papierosów, bo chciałby przynieść do domu więcej pieniędzy. — Towar otrzymuje i odchodzi zadowolony, ale z pewnym lękiem. Zdaje sobie sprawę, że matka wysłała go do szkoły, a on ją oszukał. Tak, przecież nie posiadał. Właściwie złamał słowo. Kiedy go zapyta w domu, jak mu poszły lekcje, będzie musiał skłamać! Tak, inaczej zrobić nie może. Przecież nie powie jej prawdy, bo by się gniewała i zmartwiła, a on jej martwić nie chce. Nie chce za nic. A pieniądze w domu są tak potrzebne! Tak strasznie potrzebne! Widział to i wyczuwał w zatroskanych oczach ojca. Co robić? Czy wrócić i oddać może towar? No tak, ale do domu pójść nie może, bo jeszcze czas. Jeszcze odbywają się lekcje. Co powiedziałby matce, że tak szybko wrócił? Co robić...?

Deszcz lekko mrzga. Robi się coraz chłodniej, mgła coraz gęstsza, zwyczajnie, jak w listopadzie. Wieczór bezszesnie skradal się na gumowych zda się piętach i okrywał wszystkich czarnym płaszczem wieczoru.

Deszcz i zimno lekko trzęwił Wojtkę w jego rozmyślaniach. Przystaje i rozważa, trzymając w ręce nieświadomie pudełko papierosów. Tak, więc poszedłem poza szkołę, na „wagary”,

wianln, który w Warszawie prowadził przedsiębiorstwo dezynfekcyjne. To też wszy zniknęły ze schroniska. W trakcie napraw są gorące natryski kąpielowe.

W kuchni pracują Warszawianie, a z gazowych kotłów rozcuchają się nawet zupełnie przyjemne zapachy.

Wychodząc ze schroniska przyglądamy się procedurze przyjmowania na nocleg. Kartka ze stemplem RGO. Na odwrocie wpisuje się nazwisko i imię, datę urodzenia, czas pobytu w schronisku, numer sali i siennika. Często kreśli kierownik literkę „D” — darmo. Druga kartka z podanym zawodem wędruje do kartoteki. Może da się znaleźć pracę. Może schronisko, będące jakby warszawskim szlakiem otworzy komuś nową drogę? A to tak wiele dla ludzi wyrzuconych z normalnego trybu życia. (a)

Z notatnika recenzenta

Chór Juranda w K. P. T. K.

(An-er) W Krakowskim Polskim Teatrze Kukielce odbył się wczoraj koncert popularnych piosenek warszawskiego Chóru Juranda. Koncert ten spotkał się z niebywałym aplauzem publiczności, szczelnie wypełniającej salę.

Świeżo zgrane artystów ich dobra dykcja oraz dowcipne teksty paradyj, grotesek i charakterystycznych piosenek — szczerze bawiły, a sentymentalne tangę wzruszały. „Jedynaczka” chóru Juranda Halina Wiórkowska, wirtuozka na harmonii, zbierała zasłużone brawa za swą grę.

Solo śpiewali pp. Roman Chomicki oraz Rajmón Płaszcz w duetach z nim razem płakali, razem jękali się i razem zbierali brawa. Po raz pierwszy słyszeliśmy samego Juranda, śpiewającego i grającego razem, co było swojego rodzaju sympatyczną atrakcją. Jeszcze jeden koncert Chóru Juranda odbędzie się dziś, we czwartek, o godzinie 17-tej w tej samej sali.

Sympatycznym śpiewakom życzymy dalszych sukcesów.

Koncert Wawy w „Panu”.

(m) W wypełnionych po brzegi salach kawiarni „Panu” odbył się wczoraj występ znanej i popularnej piosenkarki i parodystki warszawskiej — Wawy.

Na program złożyły się lekkie i pełne humoru piosenki i jeszcze zabawniejsze parodie. Śmiało można stwierdzić, że Wawa, jako parodystka znanych śpiewaczek polskich, jest bezkonkurencyjna.

Walory głosowe artystki i jej kapitalna mimika, poparte kolosalnym poczuciem humoru i umiejętnym wykorzystaniem najbardziej komicznych momentów — zapewniły jej gromkie brawa, które mi zoranii wprost zasypywały Wawę.

Ze scen i estrad Krakowa.

Czwartek, 23 listopada 1944.

Stary Teatr, plac Szczepański 1, godz. 17 — Wiołczor artystyczny. W programie arje, piosenki, recytacje, parodie.

Krakowski Polski Teatr Kukielce, Stradom 15, godz. 17 — Słynny zespół rewersów Chóru Juranda. Rewja piosenki i humoru.

Powtórzenie dramatu T. Rittnera „W małym domku”.

(m) Jutro, tj. w piątek, 23 bm o godz. 17 wznawia Stary Teatr (Zrzeszenie Artystów Scen Polskich) dramat T. Rittnera „W małym domu”. Obsada premierowa.

Chór Juranda w „Panu”.

(m) W piątek, dnia 24 bm o godz. 17 wystąpi w kawiarni „Panu” (ul. św. Jana) Chór Juranda. Ułubieńcy publiczności będą bawili swymi kapitalnymi parodiami i groteskami i wreszcie sentymentem rang.

Pozatem wystąpi Halina Wiórkowska (wirtuozka na harmonii).

Część dochodu z występu przeznaczają artyści na rzecz pomocy dla uchodźców z Warszawy.

jak to robią Felek Wieszadło i Ignasz Maruder. Poczuli, że go w sercu coś ukłuło. Zakreśliło mu się w oczach, zawirowało w głowinie. Tak... ja na wagarach... — szepczą cicho jego zięble blade wargi. Wagary... wagary...

Gdy tak stał i myślał, jakiś pan go trąca i pyta, czy ma papierosy. Chłopczyzna prawie nieprzytomny i bliady wyciąga drżącą rączkę i podaje. Otrzymuje pieniądze. Przytomnieje. — Serce uspokaja się, siły wracają, idzie dalej. Ruch go ożywia, fala ludzka porwa, wyciąga z kieszonki nową paczuszkę i idzie. Znowu sprzedaje. Znowu otrzymuje pieniądze. Ma ich już sporo w kieszeni, ma tylko jeszcze jedno pudełeczko — ostatnie. Był sprzedac jak najprędzej, bo już zupełnie ciemno, a w domu czekają!

W tem jakiś przechodzień trąca go z tyłu i pyta, czy ma papierosy.

— Tak, mówi Wojtek, mam, proszę — ostatnio pudełeczko.

Przechodzień bliżej się chłopca przygląda, chłopiec patrzy się na kupującego i drgnął. Poznał w kupującym ojca. Zbladł, usta mu zaczęły drgać, czuł, że go coś chwyla za gardło i ścisła mocno, coraz mocniej. Nie może słowa przemówić do ojca, ręce mu opadły, wysunęły się papierosy.

— Wojtek! — pyta ojciec — co ty tu robisz? Przecież miałeś iść do szkoły? Jakiś, więc ty na wa...?

Urwał na pierwszej sylabie i nie dokończył. Bał się dokończyć tego słowa. Czuł dziwny wir w brzemienu tego wyrazu. On nigdy nie był na wagarach ani w powszechniej, ani w gimnazjum, ni nawet na uniwerku, a tymczasem syn jego, jego ukochany Wojtek na waga... — Czyżby to było możliwe? Gniew, który mu krew początkowo wzburzył, mija. Ustępuje rozwadze. Chwilę stoją razem ojciec i syn.

— Tak, synu, tak, idź do domu. Idź do mamusi. Nie przysparzaj przykrości jej i mnie. — Nie róh więcej tego, nie obniżaj swojej wartości i nie deprecz godności mojej. Moja praca musi wam wysłarczyć. Takiej pomocy od ciebie nie żądam. Tymczasem się ucz...

Chłopczyzna, któremu lzy zalały bladą twarzyczkę, rzekł ikając: — Tatusiu, chciałem ci pomóc! Ale... idę do domu i nigdy nie póidę poza szkołę... — rwał się słowa chłopczyzny. Odchodzi, ginie w mroku, a za posłacją jego biegnie wzrok ojca...

Zgłaszając się ochotniczo do pracy w Rzeszy Niemieckiej — masz prawo wyboru miejsca pracy.

Zgłoszenia: Biuro Informacyjne dla pracowników fizycznych i umysłowych Krakau, Adolf-Hitler-Platz 11.

PORTRETY KOLOROWE z fotografią wykonuje ręcznie art. rytm. Henryk Wajlasek, Kraków, ul. Juliusza Lea 101, l. p.

SPRZEDAŻ-KUPNO Kraków, ul. Długa 17. sprzedaje i kupuje: ubrania — płaszcze — futra — bieliznę — lisy — aparaty fotograf. — bieliznę i inne rzeczy.

Wolne posady

Dzielnicy do prac ślusarsko-mechanicznych przyjmie firma Kubicki, Kraków, Stradom 13. Zegarmistrzowski czeladnik zostanie zaraz przyjęty na dobrach warunkach z mieszkaniem i utrzymaniem. Zgłoszenia: Julian Stokosiński, Nowy Targ, Kolejowa 10.

Posad poszukują

Pielęgniarka ze skończoną szkołą w Warszawie z dwuletnią praktyką w szpitalu oraz prywatnie poszukuje od zaraz odpowiedniego zajęcia najchętniej przy dziecku lub osobie chorej. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 9900“.

Kupne nieruchomości

Kamieniec lub część blisko Śródmieścia kupię. Zgłoszenia z grzesznością: Kraków Florjańska 18, II. piętro, oficyna.

Kupno

Maszynę półprzemysłową kupię. Kraków, Al. Pod Kopcem 8 m. 10, II p. 3438. Kupię gotowe lub zamowię główki mapek lub pajaców z gliny albo celiuloidu. Zgł. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3575“.

Obwieszczenia urzędowe

ZARZĄDZENIE

Urzędu Gospodarstwa Żelazem i Stalą oraz Urzędu Gospodarstwa Olejem Mineralnym w Generalnym Gubernatorstwie w sprawie ujęcia i zajęcia próbnych beczek żelaznych, konwi i baniek.

Z dnia 17 listopada 1944 r.

Na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia o założeniu Urzędu Gospodarstwa Żelazem i Stalą w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 27 stycznia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 43), § 2 rozporządzenia o utworzeniu Urzędu Gospodarstwa Olejem Mineralnym w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 14 lipca 1943 r. (Dz. Rozp. GG. str. 379) i § 1 rozporządzenia w sprawie gospodarowania towarami w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 2 marca 1944 r. (Dz. Rozp. GG. str. 103) zarządza się za zgodą Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Gospodarki):

(1) Zajęcia polegają:

- 1. wszelkiego rodzaju próbną beczki żelazne łącznie z hełmami o pojemności 160 litr. i więcej,
2. wszelkiego rodzaju beczki o pojemności 20 litr. i więcej, bez względu na stan o ile nadają się do napełnienia i transportowania oleju mineralnego, albo jeżeli mogą być znów doprowadzone do takiego stanu używalności.

(2) Zabrania się dalszego zbywania, oddawania osobom trzecim oraz przenoszenia tych zbiorników do innych miejsc w obrębie lub poza obrębem Generalnego Gubernatorstwa, zabrania się także zwracać takie zbiorniki właścicielom, od których je wywózcono; wyjątek stanowią zbiorniki należące do zapasów organizacyj i spółek wymienionych w § 3.

Kto w dniu ogłoszenia niniejszego zarządzenia jest właścicielem lub dzierżycielem takich zbiorników, jest obowiązany niezwłocznie, najpóźniej do dnia 30 listopada 1944 r. zgłosić Urzędowi Gospodarstwa Żelazem i Stalą, Krakau 20, Schoenberggasse 13, zapas tych zbiorników według załączonego wzoru.

Postanowienia §§ 1 i 2 nie odnoszą się do zapasów:

- 1. Sił Zbrojnych,
2. Org. Todt,
3. 44 i Policii,
4. Monopolowej Spółki Akcyjnej Sprzedaży Oleju Mineralnego,
5. Karpathen Oil AG.

Zajętymi zbiornikami rozporządza Urząd Gospodarstwa Żelazem i Stalą w Generalnym Gubernatorstwie. Określa on rodzaj i ilość zbiorników, które mają być oddawane, oraz miejsce oddawania albo podaje właścicielowi względnie zarządcy idźwielcytelowej osobą mającą prawo rozporządzania, która przejmują te zbiorniki.

Za zbiorniki, które mają być oddawane, przejmujący plac przy przyjęciu wynagrodzenia odpowiednio do obowiązujących przepisów o cenach. Przy naczyniach wymagających naprawy, cenę ponownego nabycia z potrąceniem kwoty odpowiadającej zmniejszonej wartości. Przy przyjęciu nie należy przesyłać kart uprawniających do nabycia żelaza i do zamawiania blachy. Przy przyjęciu zbiorników wypożyczonych, przejmujący plac równowartość bezpodległą właścicielowi, którego winien zawiadomić ostawiając.

Kto nymalnie lub z nadobalstwa wykrycza przeciwko niniejszym postanowieniom, podlega karze według rozporządzenia w sprawie gospodarowania towarami w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 2 marca 1944 r. (Dz. Rozp. GG. str. 103), a w danym razie także według rozporządzenia Führer's relem ochrony gospodarki zbrojeniowej z dnia 21 marca 1942 r. (Dz. B. Rzeszy Niem. I str. 165).

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau, dnia 17 listopada 1944 r.

Kierownik Urzędu Gospodarstwa Olejem Mineralnym w Generalnym Gubernatorstwie A. a. a. m. Engelmanns

ZGŁOSZENIE ZAPASU

próbnyc beczek żelaznych, konwi i baniek.

W dniu w moim dzierżawieniu znajdowały się następujące zbiorniki:

Miejsca składowe: (dokładny adres, telefon)

Nazwisko, firma lub placówka służbowa osoby uprawnionej do rozporządzania:

Table with 4 columns: Rodzaj zbiorników, Stan zbiorników, Ogólna ilość miejących zbiorników, Do utrzymania zakładu potrzebne są koalicznie. Sub-columns: Szuk, Pojemność litr., Szuk, Pojemność litr.

Obwieszczenia różne

Fabryka mydeł „Wisła“, Rudolf Th. Müller, Warszawa 1 z powodu uruchomienia, prósz wszystkich dawnych urządzeń i robotników o niezwłoczne zgłoszenie się: Krakau, Johann Hallerstrasse 88/15.

Powóz droszobowy na gumach, jedynokony otwarty lub karocia (fiaker) kupię lub wdzierżawę zaraz. Spiesznie zgłoszenia Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46 pod „Nr. 188“.

Sprzedaż

Maszynę do szycia krytą pierwszorzędna tania sprzedam Kraków Zwierzyniecka 9, m. 1. 7653. Wózek dziecięcy głęboki „Konkon“, w dobrym stanie okazuje sprzedam Kraków ul. Szlak 17 m. 5 II p. Maszynę płaską z rolissem do cholewek sprzedam Kraków, Szlak 31/7, ofic. Wózek luksusowy — wózek dziecięcy, sprzedam korzystnie Kraków, Krakowska 29 m. 16 dolny dzwonek. Psy okazy sprzedaje oraz kupuje Hodowla, Kraków, Wadowicka 39. 20498. Kapce zakopiańskie Nr 38, 39, 40 do sprzedania. Kraków, Lubomirskiego 25/1. Adapter do patef. elek. nowy ze zmiennicą, buty długie Nr. 46 (ofic.), do sprzedania. Zapytania: Kraków, Długa 78, (skład żelaza). 2051k. Ubrania stan materiał pierwszorzędne, wzrost 172 cm. do sprzedania. Kraków, Długa 28, m. 3. 2048k. Kapce zakopiańskie na skórce, solne wykonane, sprzedam Kraków-Podgórze. Dąbrowskiego 4, II p. m. 15, pierwszy przystanek za mostem. Pianino krzyżowe, piękny ton, sprzeda Kraków, Długa 4, m. 2, ofic. parter. Pianeczka damską watanową na średnią, pacho męskie ciemno-popielate, całe na watałmie, ubranie męskie popielate na średniego aparatu fotograf Voigtlander Brilliant 6,3 wszystko w dobrym stanie do sprzedania Kraków, Łobzowska 21 m. 7, od 18-19. 2084. Dywan perski, 2/3 kolor popielaty z w. śnieżnym tłem do sprzedania. Kraków, Dietla 99 m. 1. 21. Aparat do powiększania cmy dany „Leitz“ sprzedam Kraków, Dębowa, Polna 18 b. m. 1.

Kolory wełniane (para) płasze, kołderka do łóżeczka dziecięcego, płaszc męski wełniany, spodniczki, bluzeczki, 2 kg puchu sprzedam: Kraków, Krzywa 13, m. 11, II p. ganeł. 128. Elektryk do czyszczenia odkurzacza kłimów i dywanów zaraz okazuje sprzedam Kraków, Kalwaryjska 6, m. 5. Lis srebrny, futro męskie popielate ze spodem kangurowym do sprzedania. Kraków, Dietla 83, m. 7. 188. Pianino czarne, marki „Hoffmann“ z płytą metalową, stan pierwszorzędny do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Ujejskiego 7, m. 7. 100. Płasz ostrowitosy, folksterier, 7-mio miesięczny, do sprzedania. Wiadomość: Kraków, ul. Stradom 13, Owocownia Rybicka. 192. Spód pizmałki (grubiej), pierwszorzędny stan — okazuje do sprzedania, oraz ogony z lisów srebrnego, niebieskiego i polarnego. Zgłoszenia: Kraków, ul. Wł. Orkana 44, m. 1 (Nowa Olsza). Maszynę Singera męska 31 k 15 i druga podobna damska do sprzedania. Kraków, Bezego Cicha 25, m. 2, I p. 235. Katerki kari, 6-cio tygodniowe sprzedam, Kraków, ul. Pańska 11, m. 14. Falta na watałmie, niegładka, na średniego sprzedam Kraków, Pańska 11/14. Maszynę krytą Singera sprzedam okazuje tania. Kraków, Augustiańska 34, m. 73, I p. oficyna. 240. Futro łapki karakulowe piękne, futro fregre czarne i brązowe oraz noceloty w b. dobrym stanie, okazuje sprzedam Kraków, Kochanowskiego 2, m. 2. Maszynę „Singer“ damska, kryta, czteroszlufkowa w pierwszorzędnym stanie okazuje sprzedam Kraków, Paulińska 3, m. 4. 9779. Akordeon 48 basów, format 80-ki tania sprzedam. Wiad.: Kraków, Retoryka 5/5. Lampa kwarcowa Hanau-Jesona duża, palnik V do sprzedania. Kraków, Łobzowska 27, m. 8, godz. 12,30-14 i po godz. 19. 9928. Wózek sportowy, autko do sprzedania. Kraków, Mostowa 1, nr. 3. 9995. Autko-wózek dziecięcy, piękny fason do sprzedania. Kraków, Krakowska 29, m. 5. Tapczan nowoczesny, orzech kaskasli, sprzedam Kraków, Adolf-Hitler-Platz 39, m. 4. 10005. Okazy dla PT. Dworów! Sprzedam lub zamienię baraneczkę krytą do powozu w pierwszorzędny stan. Kraków, Wielicka 21, Gaspodryni. 10. Maszynę do szycia pierścieniową, jasek, sienniki, firanki, bluzki, szlafki ciepły do sprzedania. Kraków, Blich 6, m. 13. 12. Piły pateron, taneczne, duży wybór, sprzedam: „Fiducia“, Kraków, Florjańska 15 (godz. 15-17). 1079. Maszynę „Singer“ damska, kryta, czteroszlufkowa w pierwszorzędnym stanie okazuje sprzedam Kraków, Paulińska 3, m. 4. 9065. Płasz rąglan, ciemny, ciepły z materiału bieleśniego w bardzo dobrym stanie na średniego i ubranie na średniego sprzedam Kraków, ul. Janna 8, m. 17. Dywan żywycki 3,50x2,50 i dywaniki sprzedam, Kraków, Spokojna 16/7 boczna czarna-wieloletnia. 9394. Futro perskie, ładne i celulozowe — sprzedam Kraków, Starowińska 64, m. 10. Kapce orzech zakopiańskie Nr. 38, 37 i 40 oraz dziecięce Nr. 26, pelusina, szwedzka z kapturem, jedwab gumowany płaszc gumowy męski i pelerynę dziecięcą sprzedam: Kraków, Sebaściana 4, m. 2, parter. 9887. Pianino Stingla sprzedam, Dąbrowskiego 3, m. 3, Kraków. 1731k. Fortepian Schweighofera okazuje do sprzedania: Kraków, Adolf-Hitler-Platz 37, m. 6, I p. of. od 2-4. 1734k. Kapce zakopiańskie wysokie dziecięce, wszystkie numery do sprzedania. Kraków, św. Estery 3, m. 14 (obok tandety) od godz. 9-10 i od 16-18. Wózek-autko-piękny, oraz sportowy markowy na tarzonych kołach, tania. Kraków, Czarnowiejska 7a, m. 1. 5384. Okazuje sprzedam fortepian krzyżowy, pełnopancerny, fortepian, zagraniczny, tapczan, szafa, lóżka z wkładkami. Kraków, Jagiellońska 10, m. 6. 8178. Pianino Quandt krzyżowo-pancerny nowoczesny sprzedam Kraków, Starowińska Nr 12/5. 8208. Piły pateronowe polskie, niemieckie i inne, muzyka poważna, taneczna, sprzedam Kraków, Karmelicka 9, oficyna, mieszka 14, III piętro. 8743. Pateron elektryczny w nowoczesnej kratce, o pięknym głosie, sprzedam, Kraków, Karmelicka 9, oficyna, m. 14, III p. Wózek-autko, wózek sportowy na łożyskach kulkowych, rowerek dziecięcy do sprzedania. F. Pacwa, Kraków, Górska 2. 8743. Wózek głęboki sportowy i sportowy dla bliźniąt, korzystnie sprzedam Kraków, Kościuszki 54/3. 9034. Szkapino luksusowy modny, średnia wielkość, ubranie brązowe na tęczowego Pana, piękne filimy i dywany okazuje sprzedam Kraków, Wielicka 21, Gosp. Sprzedam fortepian do nauki za sześć tysięcy, Kraków, Miodowa 9/14. Sprzedam cztery komplety bielizny damskiej, ładny płaszc damski, czysta watałma, krzyżki z ładnym szmulem, szkapino i ładną czarną sukienkę na torę. Kraków, Miodowa 9/14. Futro męskie kangury, kołnierz karakulowy do sprzedania tania. Kraków, Kordeckiego 7, m. 7. 9246. Autko-wózek dziecięcy, piękny fason do sprzedania. Kraków, Krakowska 29, m. 5. 9288. Wózek głęboki-autko sprzedam okazuje inie Kraków, Krakowska 29, m. 16, dolny dzwonek. 9289. Fortepian krótki wiedeński, niezamownej naucejczytelce muzyki szybko, tania sprzedam. Kraków, Staszica 8/2. Fortepian krótki prostostronny do dwóch, tapczan 2-osobowy, szafa kombinowana (orzech kaskasli) tania sprzedam Kraków, Staszica 9/2. Futro męskie, pizmałki, palto sukienne buty czarne z cholewami Nr. 37, piłę cięskąską tania sprzedam. Kraków, Pańska 9, m. 17, II p. oficyna. Singera maszynę, nowoczesna maszyną do szycia na przed elektryczną, druga maszyną ręczną, kołnierz bobrowy i firanki do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Pedzińskiego 2, m. 15, III p. 24. Pianino Petroff w doskonałym stanie tania sprzedam. Wiadomość: Kraków, ul. Pedzińskiego 13, dorozca wszędzie. 25. Aparat fotograficzny Voigtlander 9/12, obiektyw Sphar 1:4,5 i 1:8 kaset, puszcza Corex do wywoływania leica-filmów, kopiarka, statyw szrubowy okazuje sprzedam Kraków, Krakowska 29, m. 16, dolny dzwonek. 9929. Futro kryte damskie modne, wolne oraz spód pod futro, lekki, niedrogi. Kraków, Michałowski 2, m. 7. Lisa srebrnego i niebieskiego sprzedam Kraków, Dworknickiego 3/1. Fortepian krótki, marki Karl Dörr z płytą metalową, w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Wiadomość: Kraków, ul. Krowoderska 3, m. 5, I p. wejście od ul. Długiej 4. 10066. Szkapino czarna na pateron elektryczny zmiękczony, piękny rysunek i wzór denim sprzedam Kraków, Kościuszki 27, m. 7. 10078. Wózek dziecięcy luksusowy głęboki do sportowe A. Kowalska, Kraków, Karmelicka 20, m. 3. Wózek-autko, na łożyskach kulkowych i sportowy markowy, tania sprzedam. Kraków, Czarnowiejska 73, m. 1. 9864.

Kapce oryginalne zakopiańskie, orzech kaskasli, gambut klubowy gobelnowy, dywan duży, chochik kokosowy jedenaście mtr., pianino czarne, do sprzedania. Wieliczka, ul. Sejaska 15, m. 3. Futro sejskowskie, buty z cholewami męskie Nr. 43, do sprzedania. Wiadomość: Kraków, ul. Lwowska 25, m. 4, między godz. 3-7. 9751. Maszynę kartoniarzką, jak nożyce do cięcia tektury 1 mtr., sztancka 80 cm, nożna z sznitami, ryćwka 80 cm, nożna z 3 nożami i maszyna do szycia drutem z ramieniem 35 cm i balansówka 1-ramienna, tania do sprzedania. Ołerty do Gońca Krakowskiego, Kraków, „Nr. 9862“.

Matrymonialne

Najlepiej żyją małżeństwa między ludźmi podobnych cech. Szukam więc bardzo wysokiego, postawnego szatyna z akademickim wykształceniem, lubiącego piękno, ruch, unikającego hałaśliwego towarzystwa, serdecznego, troskliwego towarzystwa. Zgłoszenia: Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46, dla „W. bych smutnych czasach lepiej razem“ 1763k. Pani lat 55, samotna, dobra, pracownia, zaradna, posiadająca mieszkanie, chciałaby mieć prawdziwego przyjaciela i męża od lat 55 do 65 bez palogów, naprawdę dobrego, może być emeryt na posadzie tylko samotny i zdecydowany. Zgłoszenie pod „105“ Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46.

Noclegi

Noclegi inteligencji: Kraków, Radziwiłłowska 14, m. 2. 8650. Noclegi: Kraków, Starowińska 52, m. 13. Noclegi: Kraków, Złotona 25, m. 1. Noclegi: Kraków, Szewska 7, m. 7. Noclegi: Kraków, Grodzka 59, m. 12. Noclegi: Kraków, Florjańska 3, m. 8. Noclegi przyjeżdżającym Kraków, św. Sebaściana 34, m. 2. 8638.

Nauka i wychowanie

Pianistka udziela lekcji. Kraków, Radziwiłłowska 20, m. 5. 9845. Lekcje matematyki, statyki budowli, niemieckiego, angielskiego udzielam. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3900“.

Poszukiwanie się wzajemnie

Lepke Irena z matką z Warszawy, Cicha 3, obecnie: Kielce, Parowa 9. Trejdelowicz Maria, Brodzka wanda, poszukuje rodzin. Kielce, Piotrkowska Nr. 120. 1459k. Ziętkiewicz Irena i Duszyńska Jadwiga są w Kielcach, Seminarystka 2. Kępczakowski Stanisław, Jadwigę i Macieja z Warszawy, Jerozolimka 41, poszukuje Adam Kołaczowski, Kielce, Wschodnia 33, u p. Gabryświcz. Inna Ziętkiewicz z Warszawy, poszukuje rodziny, Lłdy Bonkowski i Nadziej Markowej, Skarżysko, Piaskowa 35, Czapińska. 1462k. Pankowski Jocka, zam. Warszawa, Alberta 6, poszukuje matka Stefania i siostra Urszula. Wiadomości: Kielce, Kolejowa 30, Jelowiecka, u D. Kulisza. Bialeccy Warszawa, Dobra 8/10, m. 64, poszukują Bialeckiego Leonarda, Czarnowiejska 110, Rokielskich, Brühnikowskich, Lewandowskich, Dobra 8/10, Dobieckie Jagodzie, Madzińskiego 42, Wiadomości: Suchedniów, Dołna 31, u p. Sobczykiewicz. 1464k. Juszczyk Juljusz, zam. w Warszawie, Hoża 60, obecnie Kielce, Piotrkowska 61, dom Franciszka Perendyka, poszukuje Romualda i Mieczysława Balwierzy, zam. Sekocinowska. 1465k. Poszukuje rodziny Janiak Adam, zaklad fryzjerski w Hotelu Europejskim w Warszawie i Sulek z Warszawy, Krakowskie Przedmieście 17, poszukuje córki lat 17, Marzanki i przyjaciół, oraz oczekuje zaproszenia. Tomaszów Mazowiecki, ul. Müllera 9, m. 3. 1467k. Sitarski Edward i Alfred poszukują swoich żon, Leokadi i Halny Sitarskich, zamieszkałych w Warszawie, Wronia 38/9, jednocześnie zawiadamiają wszystkich znajomych o swoim adresie: Sitarski, Reichsbannerlager in Gross Schweinbarth, über Gansendorn B. 7, Wien. Dyczkowie z Podgury Leśnej, prozą wszystkich tych, którzy cokolwiek wiedzą o ich synu Włodzimierzu, o wiadomości do Podgury Leśnej w Wschodniej, Aleja Wiewiórek, Włła „Paula“, powiat Sochaczew-Bionie, Dystrykt Warszawa. 36. Szymański z Warszawy: Pelagii lat 72, u ul. Długiej 5, Majz z córkami Ireną i Janiną, z ul. Inflanckiej 1, oraz Kazimierza z ul. Szerokiej 9, poszukują P. asecy. Wiadomość: Kraków, Starowińska 65, p. Majewska, lub Maków Podh. 634. Kowalewska Lonia prosi o wiadomość, choćby najdrobniejszą o córce swej Halince i synu Edm. pod adresem: p. Zofji Majewskiej, Kraków, Starowińska 65. Kublika Józeta z rodziną z ul. Miedzianej, poszukuje przyjaciela Wiktor Zbyniewski z Rynekowej, Wiadomość: Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46, pod „Zbyszewski“. 2053k. Wilczyński Stefan z Warszawy, ul. Krasińskiego 20/22, poszukuje syna Witolda i córki Haliny z Wilczyńskich Gajewskiej. Wiadomość podaj: Kraków-Czyżyny Nr. 1 u p. Zofii Ciesiewicz. 223. Gajewska-Dąbrowska Elżbieta, Kraków, Szwedzka 28 A, m. 6, poszukuje Dąbrowskiego Władysława Warszawa, Zakroczyńska; Danutę Marię Jarzębską, Warszawa, ul. Podwale 6; Stanisławę, Nusię, Halinę Oprińską, W-wa, ul. Dobra 11, jakkolwiek informacje o wyżej wymienionych osobach proszę kierować pod wymienionym adresem. 230. Kazimierska Helena, zamieszkała w Warszawie, ul. Chmielna 17, poszukuje męża. W dniu 1. VIII. 1944 wyszła na Alę 3 Maja 2. Ktoby mógł dać jakikolwiek wiadomość o niej lub o lokatorach tego domu proszę bardzo Kazimierską Janę Kraków, ul. Grodzka 36, u p. Smalka. Kłokowiek wędziab o losie i miejscu pobytu: siostry mej Bronisławy Janosińskiej, zam. Plac Zamkowy, Warszawa; bratowej Henryce Janosińskiej, córcece 1/2 rocznej Han z zam. Leszno 91, Warszawa (podobno wywieziono do obozu w Piotrkowie — brat Henryki Janosińskiej nadal żyje w Niemczech). Wiadomość podaj: Antoni Janosiński, Warszawa, ul. Wesoła 51, Warszawa-Praga, mezu moim Adresem: Władysław, który wychwał z matką Chruścielce nocna Pińcówka w Warszawie, proszę jest o nadesłanie wiadomości pod adresem: pensjonat „Santana“, Bukszo-Dzój, Helena Bieleńska, Walszewska Halina, Warszawa, Andrzejka Robol 5, poszukuje męża Tadeusza. Wiadomość proszę kierować: Piotrków Trybunalski, Apteka Ryja. 2052k.

Cecylia SANDECKA neuczelnika z Warszawy zmarła 21 listopada 1944 roku. Nabożeństwo żałobne odbędzie się 24 listopada o g. 8 rano w kaplicy Zakonnicy S. S. ul. Koletek 12; wyprawdzenie z krypty cmentarza rakawickiego o godz. 3-ciej, na które obecnych w Krakowie Kolejów, Koleżanki, Uczniów, Uczennice, Zycielnych zaprasza zrozapczona 248

z Paruchów - Maria 1 CZOPKOVA 2 TATAROWA żona urzędniczki pocztowej przeżywszy lat 55, po długiej i ciężkiej chorobie, opożona św. Sakramentami, zasnęła w Paup dnia 21 listopada 1944 roku. Nabożeństwo żałobne przy zwłokach oparowane zostanie w piątek dnia 24 b. m. o godzinie 9,30 rano w kaplicy na cmentarzu rakawickim, po czym nastąpi eksportacja do grobu, na które o smutne obrzędy zapraszają srodzianki: Mąż, Dzieci, Wnuki i Rodzina

Derecki Kwiryn obecnie pracuje w Monopolu Spirytusowym w Krakowie, poszukuje żony Zuzanny i dwóch córek, Marii i Janiny Dereckich, ostatnio zam. Wawzawa, Praga, ul. Środkowa 3, m. 8. Wiadomość kierować pod adresem: Stefan Bernacki, Kraków, Łobzowska 77, parter. 136. Kto wie coś o losie Stefy Szczepaniewicz i rodziny jej z Dębicy (Kępa), proszę jest gołą przez listotę o wiadomości pod adresem: Kraków, Rękawka 47, m. 7, I p. 150. Augustyna technika dentysty, który pracował u lekarza dentysty w Warszawie, Marcelewskiego 66, poszukuje Kazimierski Jan, Kraków, ul. Grodzka 36, u p. Smalka. 155. Lgecy Włodzimierz z Warszawy, ul. Krasińskiego 20/22, poszukują Janinki Bokaj lat 9 i Bolesławy Szybkiej. Wiadomość podaj: Kraków-Czyżyny Nr. 1, u p. Zofii Ciesiewicz. 221. Piskiewicz Bogusław, syn Władysława i Józery, ur. 27. IV. 1930, zam. w Warszawie, ul. Staszica 18, obecnie: Tuchów koło Tarnowa, obóz policyjny, prosi o wiadomości o rodzicach. 9844. Turek Włodzimierz, Elektoalna 11, wdzany na Mokolowie, poszukującej przez rodzinę Wiadomości: Szczybałska Janina, Dietla 69, m. 5. 9846. Kłuszyn Barbara, Warszawa, Żoliborz, Mickiewicza 30 — wdziaga ostatnio 3. IX. w śródmieściu — poszukuje zrozapczona matka. Kłokowiek wędziab o losie, proszę go pisać o wiadomości: Szczybałska Janina, Kraków, Dietla 69. 5. Wierzyński — prosi o wiadomości Jul, mieszkam u Rysy, Kraków, Pułaskiego 12, m. 12. 43. Piłtrowskiego Marka i jego żonę Halinę zam. Warszawa, ul. Sucho 30, proszę o podanie swego adresu. Kraków, Wielicka 5 m. 4. L. Królkowski, dia Stacha. Hildtowa Jerzy i Zdzisław z Warszawy, Sułdeckich 13, poszukujemy. O każdą najmniejszą wiadomość o ich losie po dniu 3 października proszę gościć rodzice pod adresem: Koszyce koło Krakowa 800 Stefan Hildt, lub: Kraków, ul. Wielicka 5, p. Królkowsky. 9249. Stępieniowski Józef, Wandę i Milię Szostakiewicz, zam. w Warszawie, ul. Senatorska 29, uprasza się o podanie swych adresów dia Stacha. Kraków, ul. Wielicka 5, m. 4. L. Królkowski.

Różne

Obiady domowe smaczne, obfite, wydale Kraków, św. Jana 18, II p. m. 3. 9259. Peleryny, płaszcze gumowe, podjełm, naprawiam, szyję peleryny i płaszcze z powozzonego materiału. Kraków, św. Sebaściana 4, m. 2, parter. 9688. Zaginął piesz szpic biały, dnia 17. XI. godz. 5.30 wieców. Upuszczam o zgłoszenie za wynagrodzeniem: Kraków, Wiewiółowa 7, m. 7, II p. 9730. Wdzierający sklep wraz z koncesją w Krakowie. Zgłoszenia Goniec Krak., Kraków, Wielopole 1, „Nr. 9908“. 9908. Kapelusze damskie, zarekawa, czapki futerane przyjmuję do roboty oraz przerobię — Salon Mód A. Nartowska, Kraków, ul. Mikołajska 13.

Zauby — kradzieże

W sobotę, dnia 18. XI. 1944, zgubiono na dworcu głównym w pociągu pospieszonym do Wiednia, walizkę. Za zwrot znajdujących się wewnątrz b. ważnych dokumentów (m. in. dokument rodzinny) i listów poległego członka rodziny, otrzymaną znalazła jako nagrodę walizkę z zawartością: Josefina Wienroither, Kraków, Burgstadi (Zamek). Zgubiono rękawiczki brzoj, brzoj, w dniu 1. XI. w tamującym na cmentarz około 12-tej godz. Uczniowie znalazły uprasza się o zwrot. Kraków, Starowińska 23, m. 2. 8200. Zegarek dam. złoty „Cyma“ zgubiono dn. 16. XI. w okolicy Małego Ryku. Znalazca proszony o zwrot za wynagrodzeniem. Kraków, Piłsudskiego 30, m. 3. 9666. Skradzione torebkę damską w pociągu pospieszonym Kraków-Skierniewice dnia 18 listopada 1944 r. Uprzejmie proszę o zwrot Kennkarte Nr 530274 — Łożiska Julia, z domu Gomeńska, oraz wszystkich dowodów pod adresem: Kraków, ul. Karmelicka 6, m. 7. 45. Zgubiono Kennkarte Nr. III/1195 wystawioną w Krakowie na nazwisko Baszawona z Krakowa w nazwisko 2055k. Skradzione dnia 17. XI. 1944 torebkę, w której znajdowała się Kennkarte, wystawiona w Krakowie oraz Arszelisz, służbowy, Karta Pracy, Książka Ubezpieczalni Spół. i Freistellungschew na nazwisko Kazimiera Wawrocka, zamieszkała Kraków, ul. Asnyka 5 m. 2. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem. 83. Karte rozpoznawczą Nr. VI/135968 wystawioną w Krakowie na nazwisko Lidja Antoniana Nedza skradziono. Ostrzeżę się przed nadudzeniem. 234. Skradzione w tramwaju Nr. 6, dnia 20. XI. b. r. następujące dokumenty: Kennkarte, Arbeitskarte, leguminação służbowa wydana przez Włocławcz Towarzystwa Ubezpieczeń (Generał-Port-Polonia) i wolnie od sypan w walizce ochronnych, wystawione na nazwisko Janiny Sumińskiej w Krakowie. Ostrzeżę się przed nadudzeniem. 244.